

**PREDMETNI IZPITNI KATALOG
ZA DRUGI PREDMET POKLICNE MATURE**

ZDRAVSTVENA NEGA

za naziv srednje strokovne izobrazbe

SREDNJA MEDICINSKA SESTRA/SREDNJI ZDRAVSTVENIK

Predmetni izpitni katalog je določil Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje na 164. seji 22. 12. 2017 in se uporablja od spomladanskega izpitnega roka poklicne mature 2020, dokler ni določen novi.

Po Predmetnem izpitnem katalogu opravljajo poklicno maturo kandidati, ki so izpolnili obveznosti za pristop k opravljanju poklicne mature po naslednjih izobraževalnih programih:

Program in vrsta programa	Sprejem programa
Zdravstvena nega, SSI	Ur. l. RS, št. 53/2008
Zdravstvena nega, PTI	Ur. l. RS, št. 53/2008

VSEBINA

- 1 UVOD**
- 2 IZPITNI CILJI**
- 3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA**
 - 3.1 Zgradba izpita**
 - 3.1.1 Pisni izpit**
 - 3.1.2 Ustni izpit**
 - 3.2 Oblike in načini ocenjevanja**
- 4 ZNANJA IN KOMPETENCE, KI SE PREVERJAJO NA POSAMEZNI RAVNI ZAHTEVNOSTI**
- 5 TIPI NALOG, PRIMERI IZPITNIH VPRAŠANJ IN PRIMERI OCENJEVANJA**
 - 5.1 Pisni izpit**
 - 5.1.1 1. del**
 - 5.1.2 2. del**
 - 5.2 Ustni izpit**
- 6 PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI**

1 UVOD

Predmetni izpitni katalog Zdravstvena nega je podlaga za izpit iz drugega predmeta poklicne mature. Namenjen je kandidatom, ki so poklicne kompetence usvojili pri obveznih strokovnih modulih v izobraževalnem programu Zdravstvena nega srednjega strokovnega izobraževanja (SSI) ali poklicno tehniškega izobraževanja (PTI).

Predmetni izpitni katalog vsebuje izpitne cilje ter znanja in kompetence, ki jih kandidati dokazujejo na izpitu. Prikazani so tipični primeri vprašanj oziroma nalog, ki so sestavni del izpita.

2 IZPITNI CILJI

Kandidat:

- uporablja strokovno terminologijo s področja zdravstvene nege,
- oceni stopnjo samooskrbe pacienta pri posameznih življenjskih aktivnostih,
- obvlada intervencije zdravstvene nege pacienta pri posameznih življenjskih aktivnostih v vseh življenjskih obdobjih in v različnih stanjih zdravja ter bolezni,
- obvlada diagnostično terapevtske pristope in posege v okviru pristojnosti srednje medicinske sestre/srednjega zdravstvenika,
- obvlada ukrepe za varovanje zdravja pacienta,
- obvlada ukrepe za varovanje okolja,
- obvlada ukrepe za varnost in zdravje pri delu,
- upošteva etična načela in zavezujoče dokumente pri izvajanju zdravstvene nege pacienta,
- analizira, ovrednoti in dokumentira izvedene intervencije zdravstvene nege pacienta.

3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA

3.1 Zgradba izpita

Izpit je sestavljen iz pisnega in ustnega izpita.

3.1.1 Pisni izpit

Pisni izpit sestavlja izpitna pola s prvim in drugim delom. Prvi del sestavljajo naloge izbirnega tipa, urejanja, dopolnjevanja, povezovanja in kratkih odgovorov, drugi del pa strukturirane naloge.

Shema zgradbe pisnega izpita

Izpitna pola	Skupno število točk v izpitni poli	Čas reševanja (v minutah)	Dovoljeni pripomočki
1. del	30		nativno pero ali kemični svinčnik
2. del	30		
SKUPAJ	60	100	

3.1.2 Ustni izpit

Kandidat ustno odgovarja na vprašanja z izpitnega listka. Na izpitnem listku je zastavljena delovna situacija, iz katere izhajajo tri vprašanja s podvprašanji. Od tega sta dve vprašanji ovrednoteni s 13 točkami in eno s 14 točkami.

3.2 Oblike in načini ocenjevanja

Pri pisnem izpitu, ki traja 100 minut, kandidat lahko doseže največ 60 točk, pri ustnem izpitu pa največ 40 točk.

4 ZNANJA IN KOMPETENCE, KI SE PREVERJAJO NA POSAMEZNI RAVNI ZAHTEVNOSTI

Na izpitu iz zdravstvene nege se preverjajo znanja in kompetence, ki so jih kandidati pridobili pri obveznih strokovnih moduli izobraževalnega programa:

Zdravstvena nega (SSI)	Zdravstvena nega (PTI):
• Zdravstvena nega • Zdravstvena nega otroka in mladostnika	• Zdravstvena nega pacienta • Zdravstvena nega otroka in mladostnika

Poklicne kompetence	Znanja, spretnosti, veščine
Zdravstvena nega pacienta pri življenjskih aktivnostih dihanje in krvni obtok ter vzdrževanje normalne telesne temperature	- Obvlada normalne vrednosti pri merjenju in opazovanju dihanja, pulza, krvnega tlaka, telesne temperature ter njihova odstopanja. - Obvlada opazovanje zavesti, normalno stanje, kvalitativne in kvantitativne motnje zavesti. - Razloži ustrezno ukrepanje ob odstopanjih od normalnih vrednosti pri dihanju, pulzu, krvnemu tlaku, telesni temperaturi in motnji zavesti.

	- Oceniti stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri življenjskih aktivnostih dihanje in krvni obtok ter vzdrževanje normalne telesne temperature glede na zdravstveno stanje pacienta. -
Zdravstvena nega pacienta pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje	- Utemelji pomen prehrane zdravega in bolnega človeka. - Pozna smernice zdravega prehranjevanja. - Razlikuje različne načine hranjenja (per os, enteralno, parenteralno hranjenje), težave, zaplete in motnje hranjenja. - Razloži ustrezno ukrepanje ob pojavu težav, zapletov in motenj hranjenja pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje. - Obvlada merjenje bilance tekočin. - Oceniti stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje glede na zdravstveno stanje pacienta. -
Zdravstvena nega pacienta pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje	- Obvlada opazovanje in pozna normalne vrednosti pri izločanju urina, iztrebljanju blata in odstopanja. - Razloži ustrezno ukrepanje ob pojavu težav, zapletov in motenj pri izločanju urina, iztrebljanju blata, bruhanju, prekomernem znojenju. - Loči črevesne in urinske izločalne stome, zaplete, pripomočke in pozna oskrbo izločalnih stom. - Pozna namen, kontraindikacije, zaplete in zdravstveno nego pri aplikaciji čistilne klizme. - Obvlada zdravstveno nego pacienta s stalnim urinskim katetrom. - Oceniti stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje glede na zdravstveno stanje pacienta. -
Zdravstvena nega pacienta pri življenjski aktivnosti gibanje in ustrezna lega	- Utemelji pomen gibanja za zdravje pacienta. - Obvlada zaplete zaradi dolgotrajne negibljivosti (razjeda zaradi pritiska, kontrakture, venska tromboza, zastoja pljučnica), dejavnike tveganja in ukrepe za njihovo preprečevanje. - Razlikuje vrste in uporabo različnih pripomočkov za varno gibanje pacienta. - Razloži načela ergonomije za varno dvigovanje in premikanje pacienta. - Obvlada ustrezne položaje pacienta glede na

	njegovo zdravstveno stanje. - Oцени stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri življenjski aktivnosti gibanje in ustrezna lega glede na zdravstveno stanje pacienta. -
Zdravstvena nega pacienta pri življenjski aktivnosti spanje in počitek	- Pozna pomen spanja ter motnje spanja in počitka. - Obvlada ukrepe za preprečevanje nespečnosti. - Obvlada načela urejanja bolniške postelje. - Oцени stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri življenjski aktivnosti spanje in počitek glede na zdravstveno stanje pacienta. -
Zdravstvena nega pacienta pri življenjskih aktivnostih osebna higiena in urejenost ter oblačenje in slačenje	- Obvlada pomen osebne higiene za pacienta. - Obvlada opazovanje kože in vidnih sluznic, pozna spremembe na koži, vidnih sluznicah, lasišču in nohtih. - Obvlada opazovanje ustne votline in zob, razlikuje spremembe in vzroke za nastanek sprememb. - Razlikuje ravnanje s čistim in umazanim perilom. - Oцени stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri življenjskih aktivnostih osebna higiena in urejenost ter oblačenje in slačenje glede na zdravstveno stanje pacienta. -
Zdravstvena nega pacienta pri življenjski aktivnosti izogibanje nevarnostim v okolju	- Pozna nevarnosti, ki pretijo pacientu in obvlada ukrepe za zagotavljanje njegove varnosti. - Oцени stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri življenjski aktivnosti izogibanje nevarnostim v okolju glede na zdravstveno stanje pacienta. - Obvlada osebno urejenost na delovnem mestu, higieno rok in uporabo osebne varovalne opreme. - Obvlada pojme in pomen čiščenja, dezinfekcije, sterilizacije in asepse. - Obvlada pravilno ravnanje z odpadki v zdravstvu. - Pozna biološka, kemijska, fizikalna, ergonomska tveganja v zdravstvu in varnostne ukrepe. -
Zdravstvena nega pacienta pri	- Pozna načela Kodeksa etike v zdravstveni

živiljenjskih aktivnostih odnosi z ljudmi, izražanje čustev, občutkov in potreb ter duhovnih potreb	negi in oskrbi Slovenije. - Obvlada verbalno in neverbalno komunikacijo in pravila komuniciranja v zdravstveni negi. - Obvlada komunikacijo z gluhih, naglušnim, slepim in slabovidnim pacientom. Razlikuje akutno in kronično bolečino, obvlada opazovanje bolečine in intervencije zdravstvene nege pri pacientu z bolečino. Oceni stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri živiljenjskih aktivnostih odnosi z ljudmi, izražanje čustev, občutkov in potreb ter izražanju duhovnih potreb.
Zdravstvena nega pacienta pri živiljenjski aktivnosti razvedrilo in rekreacija ter delo in ustvarjalna zaposlitev	- Oceni stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri živiljenjskih aktivnostih razvedrilo in rekreacija ter delo in ustvarjalna zaposlitev. -
Zdravstvena nega pacienta pri živiljenjski aktivnosti učenje in skrb za lastno zdravje	- Oceni stopnjo samooskrbe pacienta in obvlada intervencije zdravstvene nege pri živiljenjski aktivnosti učenje in skrb za lastno zdravje.
Diagnostično-terapevtski postopki v zdravstveni negi	- Obvlada sprejem, odpust in premestitev pacienta. - Loči laboratorijske preiskave in obvlada kapilarni odvzem krvi, odvzem urina, blata, sputuma in brisov. - Razlikuje vrste preiskav in pozna diagnostični in terapevtski namen pri funkcijskih, ultrazvočnih, endoskopskih, radioloških, radioizotopskih preiskavah in magnetni resonanci. - Obvlada pripravo pacienta na EKG, EEG, jedrsko magnetno resonanco. - Pozna zaščito pred ionizirajočim sevanjem. - Pozna zaplete pri endoskopskih in radioloških preiskavah s kontrastnimi sredstvi. - Loči vrste punkcij ter pozna diagnostični in terapevtski namen punkcije, biopsije, zaplete ter zdravstveno nego pacienta po punkciji ali biopsiji. - Pozna razvrstitev zdravil po ATC (anatomsko- terapevtsko-kemijski) klasifikaciji. - Obvlada pravila in načine za varno aplikacijo zdravil. - Pozna neželene učinke zdravil in ustrezno ukrepa. - Pozna zaplete pri aplikaciji injekcije. - Obvlada zdravstveno nego pacienta z

	infuzijo. -
Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	- Obvlada zaporedje ukrepov v prvi pomoči in nujni medicinski pomoči ter triažo. - Glede na vrsto poškodbe pravilno izbere ustrezen položaj, prenos in transport poškodovanca. - Obvlada pristop k pacientu po DRABC. - Obvlada pregled pacienta po pristopu ITLS. - Razlikuje vrste krvavitev in obvlada načine zaustavljanja. - Razlikuje vrste šoka, vzroke, znake in pravilno ukrepanje. - Prepozna motnje zavesti, vzroke, znake, zaplete in pravilno ukrepanje. - Obvlada kardiopulmunalno oživljanje odrasle osebe, otroka in dojenčka. - Obvlada uporabo AED (avtomatski zunanji defibrilator). - Razlikuje akutne zastrupitve, pozna znake, zaplete in pravilno ukrepanje. - Razlikuje delno in popolno zaporo dihalne poti zaradi tujka pri odrasli osebi, dojenčku in otroku, znake, zaplete in pravilno ukrepanje. - Razlikuje vrste poškodbenih ran, obvlada zaplete in pravilno oskrbo ran. - Razlikuje vrste opeklin, znake, zaplete in pravilno ukrepanje. - Razlikuje poškodbe zaradi mraza, znake, zaplete in pravilno ukrepanje. - Pozna poškodbe z električnim tokom, zaplete in pravilno ukrepanje. - Razlikuje poškodbe kosti in sklepov, znake, zaplete ter pravilno ukrepanje. - Razlikuje poškodbe glave in možganov, prsnega koša, trebuha, znake, zaplete in pravilno ukrepanje. - Razlikuje netravmatološka nujna stanja: akutni koronarni sindrom, možgansko kap, epileptični napad, hipoglikemijo, hiperglikemijo, sončarico, vročinsko kap, anafilaksijo, vzroke, znake, zaplete in pravilno ukrepanje. -
Zdravstvena nega pacienta pri različnih obolenjih	- Pozna vzroke, znake, primerno prehrano in intervencije zdravstvene nege pacienta po življenjskih aktivnostih pri obolenjih: - srca in ožilja (angina pectoris, miokardni infarkt, povišan krvni tlak), - dihal (pljučnica, bronhitis), - prebavil in jeter (gastritis, appendicitis, ileus,

	- žolčni kamni), - sečil (cistitis), - krvi (anemija, levkemija), - endokrinih žlez (diabetes), - živčevja (možganska kap), - mišic, kosti in sklepov (osteoporoza). -
Zdravstvena nega pacienta pri kirurškem zdravljenju	- Razlikuje vrste anestezije (splošno, lokalno, področno). - Pozna pripravo pacienta na operativni poseg. - Pozna možne zaplete in intervencije zdravstvene nege pacienta po kirurškem posegu. - Razlikuje akutne, kronične rane in pozna dejavnike, ki vplivajo na celjenje rane. - Obvlada intervencije zdravstvene nege pacienta z rano. - Razlikuje vrste drenaž in intervencije zdravstvene nege pacienta z drenažo. -
Zdravstvena nega pacienta z malignimi obolenji	- Pozna sumljive znake za nastanek raka, onkogene dejavnike in preventivne ukrepe. - Pozna neželene učinke pri zdravljenju s citostatiki in intervencije zdravstvene nege pacienta ob pojavu neželenih učinkov. - Obvlada zdravstveno nego kože po obsevanju. -
Zdravstvena nega pacienta z infekcijskimi obolenji	- Pozna pogoje za nastanek nalezljive bolezni (Vogralikova veriga), potek okužbe in imunoprofilakso. - Razlikuje najpogostejše okužbe povezane z zdravstvom, dejavnike tveganja in obvlada ukrepe za preprečevanje. - Razlikuje vrste izolacij in obvlada intervencije zdravstvene nege pacienta v izolaciji. - Pozna vzroke, znake, zaplete in obvlada intervencije zdravstvene nege pacienta po življenjskih aktivnostih pri: - okužbah dihal (influenca, angina), - izpuščajnih obolenjih (škrlatinka, norice), - okužbah preko krvi (hepatitis B, C, HIV), - okužbah živčevja (bakterijski, virusni meningitis, borelioza). - Pozna znake, zaplete in obvlada intervencije zdravstvene nege pri črevesnih okužbah.
Zdravstvena nega pacienta z motnjo v duševnem zdravju	- Pozna vzroke, znake in intervencije zdravstvene nege pri samomorilni ogroženosti, povečanem strahu, nasilnem vedenju.

	- Pozna vzroke, znake in intervencije zdravstvene nege pacienta po temeljnih življenjskih aktivnostih pri demenci, deliriju, depresiji. -
Zdravstvena nega starostnika	- Pozna biološke (fizične), psihične in socialne spremembe staranja. - Ocení stopnjo samooskrbe in obvlada intervencije zdravstvene nege starostnika po življenjskih aktivnostih. -
Zdravstvena nega umirajočega pacienta in oskrba umrlega	- Pozna paliativno oskrbo in obvlada intervencije zdravstvene nege umirajočega pacienta po življenjskih aktivnostih. - Pozna oskrbo umrlega pacienta. -
Zdravstvena nega nosečnice in pacientke z ginekološkimi obolenji	Pozna zdrav način življenja nosečnice, spremljanje in preiskave v nosečnosti. - Razlikuje bolezni in težave v nosečnosti (gestacijski diabetes, preeklampsija, krvavitve v nosečnosti) ter intervencije zdravstvene nege. Obvlada intervencije zdravstvene nege otročnice po porodu, po carskem rezu ter pozna zaplete. - Pozna vzroke in znake ginekoloških obolenj (glivična vnetja, endometrioza, rak dojk, rak materničnega vratu) ter intervencije zdravstvene nege. - Pozna ukrepe za preprečevanje nastanka spolno prenosljivih bolezni. - Razlikuje vrste kontracepcije. - Razlikuje spontani in umetni splav (umetna prekinitev nosečnosti), vzroke ter zaplete. -
Zdravstvena nega otroka v različnih starostnih obdobjih	- Pozna preventivne dejavnosti za ohranitev zdravja otroka v različnih starostnih obdobjih. - Razlikuje telesne in fiziološke značilnosti novorojenčka, nedonošenčka, dojenčka ter obvlada intervencije zdravstvene nege po temeljnih življenjskih aktivnostih. - Pozna telesni, zaznavni in psihosocialni razvoj otroka v različnih starostnih obdobjih. - Pozna primerno prehrano otroka v različnih starostnih obdobjih. -
Zdravstvena nega bolnega otroka v različnih starostnih obdobjih	- Pozna pravice otrok v bolnišnici in psihični hospitalizem. - Obvlada komunikacijo s starši, bolnim otrokom in mladostnikom. - Pozna vzroke, znake, primerno prehrano in intervencije zdravstvene nege otroka ter

	mladostnika po življenjskih aktivnostih pri obolenjih: - prebavil (driska, zaprtje, bruhanje, dehidracija, celiakija), - dihal (nahod, tonzilitis, bronhitis, astma, vnetje srednjega ušesa) - sečil (vnetje sečil), - srca (prirojene srčne napake), - krvi (anemija, levkemija, hemofilija), - endokrinih žlez (sladkorna bolezen), - živčevja (vročinski krči, epilepsija). - Pozna obravnavo otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. - Obvlada oskrbo gluhega, naglušnega, slepega ter slabovidnega otroka in mladostnika. -
--	---

5 TIPI NALOG, PRIMERI IZPITNIH VPRAŠANJ IN PRIMERI OCENJEVANJA

5.1 Pisni izpit

5.1.1 1. del

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

1. Poškodovanec močno krvavi iz rane na levi podlahti. Kako boste ustavili krvavitev?

- A S prsti pritisnemo na arterio radialis in namestimo kompresijsko obvezo.
- B S prsti pritisnemo na arterio brachialis in namestimo kompresijsko obvezo.
- C S prsti pritisnemo na arterio carotis in namestimo kompresijsko obvezo.
- D S prsti pritisnemo na arterio femoralis in namestimo kompresijsko obvezo.

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	B	

Smiselno povežite stolpca tako, da v levi stolpec napišete številko pripadajoče rešitve iz desnega stolpca.

2. ____ normalna vrednost temperature telesnega ovoja	1	35,6 °C
____ normalna vrednost temperature telesnega jedra	2	36,7 °C
____ povišana temperatura telesnega ovoja	3	37,4 °C
____ znižana temperatura telesnega ovoja	4	38,8 °C

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	2, 3, 4, 1	

Določite pravilni vrstni red.

3. S števkami od 1 do 3 razvrstite zaporedje ukrepov dajanja prve pomoči. Poškodovanca, ki mu boste najprej dali prvo pomoč, označite s številko 1.

- ___ Poškodovanec ima izpah zapestja.
 ___ Poškodovanec ima izražene znake možganske kapi.
 ___ Poškodovanec ima zaprti zlom leve nadlahtnice.

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	1	3, 1, 2	

Odgovorite na zastavljena vprašanja.

4. Na kateri bok boste obrnili pacienta pri aplikaciji čistilne klizme?

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	1	Na levi bok.	

Pravilno rešitev označite z besedama DA ali NE.

5.	Peresnika za injiciranje insulina nikoli ne shranjujemo skupaj z nameščeno injekcijsko iglo.	
	Ob pojavu zapletov pri pacientu z infuzijo takoj odstranimo intravensko kanilo.	
	Pri prevezi rane uporabimo kirurško masko.	
	Odrasli osebi pri aplikaciji intramuskularne injekcije v musculus deltoideus lahko apliciramo 3 ml zdravilne učinkovine.	

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	1	DA NE DA NE	Za vse štiri pravilne rešitve 1 točka.

Izračunajte pravilni odmerek zdravila.

6. V 1-ml ampuli so 4 mg zdravila. Predpisana količina zdravila je 2 mg. Koliko ml zdravila je potrebno pripraviti v injekcijsko brizgalko, da bo pacient prejel predpisano dozo?

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	V injekcijsko brizgalko je potrebno pripraviti 0,5 ml predpisanega zdravila.	

5.1.2 2. del**Primer strukturirane naloge**

1. Ženska je v 10. tednu nosečnosti.

1.1. Kateri so zanesljivi znaki nosečnosti?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

(1 točka)

1.2. Koliko tednov traja normalna nosečnost?

(1 točka)

1.3. Kateri so nevarni znaki v nosečnosti, zaradi katerih se mora nosečnica takoj zgledati pri ginekologu?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	tri od:	Za tri pravilne rešitve

		• povišana raven HCG v urinu in krvi • zaznavanje bitja otrokovega srca • viden plod pri preiskavi z ultrazvokom • zaznavanje gibanja ploda	1 točka.
1.2	1	ena od: • 40 tednov • od 37–42 tednov	
1.3	2	pet od: • krvavitev iz nožnice • otekline obraza, prstov rok in gležnjev, ki čez noč ne izginejo • neprestani in močni glavoboli • poslabšan in zamegljen vid • neprestano bruhanje • povišana telesna temperatura, ki jo spremlja mrzlica • povišan krvni tlak • krči in popadki • bolečine v trebuhu in križu • iztekanje plodovnice • hitro naraščanje telesne mase • odsotnost plodovih gibov	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

5.2 Ustni izpit

Primer izpitnega listka

Pacient, star 77 let ima žolčne kamne. Med hospitalizacijo je padel in si zlomil tri rebra.

1. Razložite zdravstveno nego pacienta z žolčnimi kamni. (14 točk)

- 1.1 Naštejte znake pri pojavu žolčnih kamnov.
- 1.2 Opišite intervencije zdravstvene nege pacienta z žolčnimi kamni.
- 1.3 Naštejte prepovedana živila v prehrani pacienta z žolčnimi kamni.

2. Razložite zdravstveno nego pacienta z bolečino. (13 točk)

- 2.1 Opredelite verbalno in neverbalno izražanje bolečine.
- 2.2 Pojasnite, kako ocenimo jakost bolečine?
- 2.3 Kaj opazujemo pri pacientu z bolečino?

3. Razložite znake in ukrepe pri poškodbi prsnega koša. (13 točk)

- 3.1 Naštejte znake nestabilnega prsnega koša.
- 3.2 Opišite ukrepe pri nestabilnem prsnem košu.

Vprašanje	Točke	Rešitve	Dodatna navodila
1.	14		
1.1	3	Znaki žolčnih kamnov so: • kolike (napadi bolečin pod desnim rebrnim lokom, ki se širijo v desno ramo in hrbet), • občutek tiščanja v epigastriju, • izpahovanje, • slabost, navzea, • napenjanje.	1 točka - 1 znak, max 3 točke.
1.2	4	Intervencije zdravstvene nege pri žolčnih kamnih so: • Pacient naj miruje. • V akutni fazi predpiše zdravnik karenci hrane. • Za lajšanje bolečin po naročilu zdravnika apliciramo zdravila (spazmolitike, analgetike). • Pacienta opazujemo in mu merimo vitalne funkcije. • V prehrani pacienta upoštevamo predpisano dietno prehrano. • Dokumentiramo izvedene intervencije ZN in posebnosti.	1 točka - 1 intervencija, max 4 točke.

1.3	7	Prepovedana živila pri žolčnih kamnih so: • jajčni rumenjak, • mastno meso, mastne ribe, mastna perutnina in mesni izdelki, • konzervirana živila, • ocvrte jedi, • oreščki, suho sadje, • ostre začimbe, • mast, margarina, maslo, • majoneza, • kvašeno testo, žganci, svaljki, • torte in peciva z veliko maščobe in jajc, • polnomastno mleko, smetana, • alkohol ...	1 točka - 1 prepovedano živilo, max 7 točk.
2.	13		
2.1	4	Verbalno in neverbalno izražanje bolečine: Pri verbalnem sporočanju bolečine pacient z besedami pove, kje in kako ga boli, sliši se jokanje, stokanje, vpitje, spremenijo se višina, ton in jakost glasu. (2 točki) Neverbalno sporočanje bolečine zaznamo preko spremenjene mimike obraza in drže telesa. Lahko so izražene čustvene spremembe, ki se kažejo kot razdražljivost, jeza obup, tesnoba, depresija, nepotrpežljivost, opuščanje socialnih stikov. (2 točki)	1 točka – delna razlaga verbalnega ali neverbalnega izražanja bolečine, 2 točki – smiselna razlaga verbalnega ali neverbalnega izražanja bolečine, max 4 točke.
2.2	1	Ocena jakosti bolečine: Pacient oceni bolečino s pomočjo vizualne analogne skale – lestvice (VAS), tako, da na lestvici od 0 do 10 določi, kako močna je bolečina.	1 točka – smiselna razlaga.
2.3	8	Pri opazovanju bolečine smo pozorni na: • pacientovo izražanje bolečine, • lastnosti, mesto, jakost in trajanje, • čas, kdaj se pojavi in kaj jo ublaži, • spremembe vitalnih funkcij (tahikardija, tahipneja, hipertenzija), • kaj bolečino poslabša, kaj jo omili, • vpliv bolečine na opravljanje vsakodnevnih aktivnosti, • spremljajoče težave (nespečnost, pomanjkanje apetita),	1 točka – 1 odgovor, max 8 točk.

		• stanje zavesti in čustvene spremembe, • vpliv bolečine na kakovost življenja.	
3.	13		
3.1	4	Znaki nestabilnega prsnega koša so: • močna bolečina na mestu zloma, ki se poveča pri globokem dihanju, kašljanju, kihanju, • dispneja, • cianoza, • paradoksno dihanje, • krepitacije, • znižana vrednost SpO₂ (hipoksija).	1 točka - 1 znak, max 4 točke.
3.2	9	Ukrepi pri nestabilnem prsnem košu so: • Poskrbimo za varnost in ocenimo mehanizem nastanka poškodbe. • Izvedemo začetno oceno stanja pacienta in hitri travmatološki pregled. • Vzdržujemo prosto dihalno pot. • Pokličemo nujno medicinsko pomoč na številko 112. • Pacientu apliciramo kisik. • Pacienta namestimo v polsedeči položaj. • Izvedemo stabilizacijo prsnega koša. Prsni koš povijemo s povojem, pri čemer pazimo, da obveza ni pretesna. • Pacientu damo zdravila po naročilu zdravnika. • Izvajamo nadzor pacienta, vzpostavimo monitoring, merimo in vzdržujemo vitalne funkcije. • Poskrbimo za hiter prevoz pacienta v bolnišnico.	1 točka - 1 ukrep, max 9 točk.

6 PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

Prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami so navedene v Maturitetnem izpitnem katalogu.